

Valtion liikuntaneuvoston kannanotto liikuntatutkijoihin kohdistuvasta vaikuttamisesta ja häirinnästä.

Liikunnassa ja urheilussa on noussut viime vuosina esille useita tapauksia, joissa on esiintynyt häirintää ja erilaista epäasiallista käyttäytymistä. Valtion liikuntaneuvoston selvityksen¹ perusteella ilmiö koskettaa myös liikuntatutkijoita: **15 % liikuntatutkijoista oli kokenut työssään vaikuttamista tai painostamista. Lisäksi esiin nousi yksittäisiä häirintä- ja maalittamista-pauksia.** Vaikuttaminen ja häirintä näyttävät kohdistuvan tutkijoihin erityisesti liikunta-alan sisältä ja liittyvän joidenkin liikunta- ja urheilutoimijoiden kriittisiksi kokemuksiin tutkimusaiheisiin ja negatiivisiksi kokemuksiin tutkimustuloksiin. Liikuntatutkimuksen tuloksia on haluttu sensuroida ja tutkijoita on painostettu olemaan viestimättä tutkimuksista.

Vaikuttaminen ja häirintä aiheuttivat liikuntatutkijoille henkilökohtaista pahaa oloa ja vaikene-
mista, vähensivät julkiseen keskusteluun osallistumista sekä vaikuttivat tutkimuksen tekemiseen tai tuloksiin. Kaikki tämä vahingoittaa liikunnan ja urheilun tietopohjan rakentumista ja vaikeuttaa alan kehittämistä tutkittuun tietoon perustuen.

Valtion liikuntaneuvosto tuomitsee kaikenlaisen liikuntatutkijoihin kohdistuvan vaikuttamisen ja häirinnän. Jokainen tapaus on liikaa. Liikuntaneuvosto nostaa esille, että liikunnan ja urheilun kehitys on vaatinut ja vaatii jatkossakin kriittistä tutkimusta. Kaikkea hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti toteutettua tutkimusta tulee saada tehdä ja kaikista tutkimustuloksista tulee saada viestiä vapaasti. Tutkimuksen luotettavuus ja tieteen kehittyminen perustuvat tiedeyhteisön vapaaseen sisäiseen kritiikkiin sekä tutkimuksen itseään korjaavaan menettelymään.

Valtion liikuntaneuvosto nostaa esille, että kaikkien liikunta-alan toimijoiden tulee toiminnassaan kunnioittaa ja edistää tutkimuseettisten periaatteiden toteutumista. Tutkimusta harjoittavien organisaatioiden tulee tukea tutkijoita heidän kohdatessa vaikuttamista ja häirintää. Tutkimusorganisaatioilla tulee olla suunnitelmat ja toimintamallit, joilla ennaltaehkäistään ja puututaan vaikuttamiseen ja häirintään. Liikuntatutkijoiden ja käytännön työtä tekevien välille tarvitaan lisää vuoropuhelua ja kohtaamisia.

Paavo Arhinmäki
puheenjohtaja
valtion liikuntaneuvosto

Elina Sillanpää
puheenjohtaja
tutkimus-, ennakointi- arviointijaosto
valtion liikuntaneuvosto

Valtion liikuntaneuvoston liikuntalaissa (390/2015) määriteltynä tehtävänä on käsitellä liikunnan kannalta laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä asioita ja erityisesti arvioida valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutuksia liikunnan alueella, tehdä aloitteita ja esityksiä liikunnan kehittämiseksi sekä antaa lausuntoja toimialansa liikuntamäärärahojen käytöstä.

¹ Liikuntatutkijoihin kohdistuva vaikuttaminen ja häirintä. Valtion liikuntaneuvoston julkaisu 2022:2.